

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: **D. H., a.s., B.**, právne zastúpeného JUDr. M. K., advokátom so sídlom v K., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad Košice – mesto**, Popradská 78, 040 11 Košice, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ M. K., L., zastúpená J. S., K. a 2/ G. D. I. S. X., s.r.o., so sídlom K., o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. 229/41/2008-Kl. zo dňa 14. mája 2008, konajúc o odvolaní navrhovateľa a odvolateľov 1/ Ing. J. Š., B. a 2/ Mgr. J. P., N., oboch právne zastúpených JUDr. D. R., advokátom so sídlom B., proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sp/12/2008-60 zo dňa 14. mája 2010, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sp/12/2008-60 zo dňa 14. mája 2010 **m e n í t a k**, že rozhodnutie odporcu č. 229/41/2008-Kl. zo dňa 14. mája 2008 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Odvolanie Ing. J. Š. a Mgr. J. P. **o d m i e t a**.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach potvrdil rozhodnutie odporcu č. 229/41/2008-Kl. zo dňa 14. mája 2008 a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Uvedeným rozhodnutím odporca ako príslušný správny orgán v konaní podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku

v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o pôde“) rozhodol vo veci návrhu oprávnenej osoby, účastníčky konania M. K., rod. N. a povinnej osoby- navrhovateľa tak, že oprávnená osoba M. K., rod. N. podľa § 4 ods. 1 zákona o pôde spĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. p/ zákona a priznáva sa jej vlastnícke právo k nehnuteľnosti pôvodne vedenej v pkn. vl. č. X. ako parcela č. X. kat. úz. K., ktorej podľa terajšieho stavu katastra nehnuteľností zodpovedajú parcely č. KN C X. - ostatná plocha o výmere 1397 m², č. X. - ostatná plocha o výmere 850 m² a č. X. - ostatná plocha o výmere 1461 m² kat. územie J. M., v podiele 13/84 k celku označených nehnuteľností.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že ako jedinú námietku proti preskúmanému rozhodnutiu navrhovateľ uviedol existenciu súdneho rozhodnutia – uznesenia Okresného súdu v Bratislave III, č. k. 49 Er/3834/2007-89, Ex 584/2007 z 02.05.2008, ktorým v exekučnom konaní oprávneného K. Š. proti povinnému D. H., a.s., (navrhovateľovi) pre peňažné plnenie vo výške 8.342.465,-Sk s prísl. bol schválený príklep exekútora vydražiteľovi nehnuteľností zapísaných na LV č. X. kat. úz. J. M. vo vlastníctve povinného (navrhovateľa). Vyporiadavajúc sa s touto námietkou krajský súd konštatoval, že s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. PL.ÚS 10/04-27 zo dňa 06.02.2008 oprávnená osoba, ktorou je v konaní M. K., rod. N. bola po uplatnení si svojho nároku na vydanie nehnuteľností podaním zo dňa 09.12.1992 v pozícii legitímneho očakávania. Účelom tohto princípu (legitímneho očakávania) je ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali. Súd nemohol uznať ako dôvodnú námietku navrhovateľa týkajúcu sa exekučného konania na jeho majetok ukončeného schválením príklepu súdneho exekútora s poukazom na to, že v čase rozhodovania orgánu verejnej správy (t.j. 14.05.2008, kedy odporca vydal napadnuté rozhodnutie) stav v katastri nehnuteľností týkajúci sa vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam nebol zmenený zápisom v prospech nadobúdateľa nehnuteľností na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava III z 02.05.2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 16. mája 2008. V čase vydávania reštitučného rozhodnutia správny orgán nemal vedomosť o tomto rozhodnutí a bolo mu doručené až s návrhom na preskúmanie rozhodnutia (26. mája 2008).

Ďalej uviedol, že pri preskúmaní rozhodnutí orgánov verejnej správy nie je daná právomoc správneho súdu posudzovať zákonnosť rozhodnutí všeobecných súdov, ale jeho povinnosťou je skúmať, či boli splnené podmienky v reštitučnej veci podľa zákona o pôde a na základe toho dospieť k záveru, že rozhodnutie odporcu je v súlade so skutkovým a právnym stavom, vyplývajúcim z obsahu spisu a je po obsahovej stránke dostatočne a presvedčivo odôvodnené. Poznamenal, že navrhovateľ ako povinná osoba evidentne nedodrжал povinnosti uvedené v § 5 ods. 3 zákona o pôde (nakladať s nehnuteľnosťami až do ich vydania oprávnenej osobe so starostlivosťou riadneho hospodára a neprevádzať tieto do vlastníctva iného). Uvedené konštatovanie sa týka prevodu vlastníckeho práva k parcele č. X. - ostatná plocha o výmere 1397 m², ktorú navrhovateľ ako povinná osoba previedol kúpnu zmluvou č. V-383/2007 zo dňa 18. januára 2007 na spoločnosť G. D. I. S. X., s.r.o., K. a preto s poukazom na ust. § 5 ods. 3 zákona o pôde ide o neplatný právny úkon. Pokiaľ ide o exekučné konanie, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva, bolo jeho povinnosťou využiť všetky právne prostriedky smerujúce k zamedzeniu exekúcie na majetok, ku ktorému bol uplatnený reštitučný nárok. Keďže tak nekonal, obhajoval záujem iného subjektu a to osoby, ktorej vlastnícke právo k nehnuteľnostiam malo vzniknúť schválením príklepu súdneho exekútora.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ a žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V dôvodoch uviedol, že dňa 18.03.2008 bola na nehnuteľnosti vo vlastníctve spoločnosti D. H., a.s., zapísané na LV č. X. kat. územie J. M., v rozsahu parcely č. X. - zastavané plochy a nádvoria o výmere 13067 m² a parcely č. X. - zastavané plochy a nádvoria o výmere 2446 m² vykonaná dražba. Uznesením č. 49 Er 3834/2007-89 došlo k zmene vlastníka a k prechodu vlastníckych práv k týmto nehnuteľnostiam na nového vlastníka – vydražiteľa, nakoľko exekučný súd schválil príklep udelený vydražiteľovi Ing. J. Š. V odôvodnení tohto uznesenia súd konštatoval, že dražba nehnuteľnosti prebehla v intenciách predpokladaných zákonom a súd nenašiel žiadne prekážky brániace schváleniu udeleného príklepu. Keďže zákon spája schválenie príklepu súdom s právnym účinkom prechodu vlastníckeho práva (§ 150 ods. 2 Exekučného poriadku), tento právny stav je nezvratný a nie je možné ho dodatočne zmeniť ani rozhodnutím súdu. Je preto zrejmé, že súd prvého stupňa rozhodol nezákonne a rozsudok nie je a objektívne ani nemôže byť vykonateľný, keďže zákon nepozná nástroj, prostredníctvom ktorého by bolo možné vrátiť vlastnícke právo predošlému vlastníkovi.

Rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu Košice – mesto, ktoré bolo predmetom preskúmania súdom, bolo vydané dňa 14.05.2008, t.j. po zrealizovaní dražby a legálnom nadobudnutí vlastníckeho práva vydražiteľom. Vytýkal súdu, že túto právne významnú skutočnosť v enunciiate rozsudku nezohľadnil aj napriek tomu, že na ňu navrhovateľ v konaní viackrát upozorňoval. Poukázal na obdobnú vec vedenú pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 6Sp/10/2008, toho času už právoplatne skončenú, kde súd rozsudkom zrušil rozhodnutie odporcu – Obvodného pozemkového úradu a odôvodnil ho tým, že odporca v čase, keď predmetné rozhodnutie vydával už mal vedieť, že vlastníkom nehnuteľností je iná fyzická osoba, ktorá sa ním stala titulom vydraženia. V oboch týchto konaniach boli dotknuté práva vydražiteľov (rozhodnutím správneho orgánu), pričom títo účastníkmi konania pred správnym orgánom neboli a mali byť, keďže sa rozhodovalo o ich právach a vydražiteľ je v hmotnoprávnom pomere k veci, ktorá je predmetom konania. Správny orgán bol povinný počas celého konania skúmať, či všetky subjekty spĺňajú podmienky na postavenie účastníka konania a okruh účastníkov rozšíriť, ak sa zistí, že existujú ďalšie subjekty, ktoré spĺňajú zákonné kritériá.

V doplnenom odvolaní namietal zmätočnosť a nezákonnosť rozhodnutí aj ohľadne stanovenia povinnej osoby. Argumentoval, že podľa § 5 ods. 1 zákona o pôde sú povinnými osobami štát alebo právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona nehnuteľnosti držia. V druhom odseku § 5 zákona o pôde je špecifikované, čo sa rozumie pod držbou nehnuteľnosti. Konštrukcia § 5 zákona o pôde je teda taká, že povinnú osobu je treba zisťovať vždy vo väzbe na dátum 24.06.1991. Aj keď odporca v napadnutom rozhodnutí správne zistil, že ku dňu účinnosti zákona boli nehnuteľnosti vo vlastníctve štátneho podniku D., napriek tomu nesprávne ustálil, že povinnou osobou je D., a.s. V dôvodoch tiež správne uviedol, že FNM SR vydal rozhodnutie o privatizácii časti podniku D., š.p., avšak dospel k nesprávnemu záveru, že povinnou osobou je D., a.s., pričom tento svoj nesprávny názor odvodil od zakladateľskej listiny spoločnosti D., a.s. Osobou, ktorá ku dňu účinnosti zákona o pôde nehnuteľnosti držala bol však štátny podnik D. S touto otázkou sa nevysporiadal v súlade so zákonom ani prvostupňový súd. Existoval tu však štátny podnik aj v čase založenia spoločnosti D., a.s., keďže išlo o privatizáciu iba časti majetku štátneho podniku. V stanovisku je ďalej vyslovený názor, že privatizácia podľa zákona č. 92/1991 Zb. neznamená univerzálnu sukcesiu, naopak právny nástupca privatizovaného subjektu

predstavuje dielčieho sukcesora a preto, ak zanikne povinná osoba na základe privatizačného projektu, potom pozemky nemožno vydať a do úvahy prichádza len náhrada.

Nemožno tiež obísť skutočnosť, že v danom prípade pochybil štát, resp. jeho orgány pri samotnej privatizácii, keď nehnuteľnosti, na ktoré boli uplatnené reštitučné nároky zaradil do privatizácie, a v podstate tento majetok legálne nadobudol tretí subjekt. Samotná spoločnosť D., a.s. požiadala FNM SR o vyjadrenie k existencii uplatnených reštitučných nárokov a ten listom zo dňa 28.11.2001 oznámil, že na predmetné nehnuteľnosti neboli uplatnené v zákonom stanovenej lehote reštitučné nároky. Uvedený list je dôkazom vyvracajúcim tvrdenia správneho orgánu a prvostupňového súdu v súvislosti s odkazom na § 5 ods. 3 zákona o pôde.

Ak teda bol povinnou osobou stanovenou ku dňu účinnosti zákona D., š.p., tak tento štátny podnik, resp. jeho zriaďovateľ bol povinný s nehnuteľnosťami až do ich vydania oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodárstva a odo dňa účinnosti zákona ich nemohol previesť do vlastníctva iného. Jednoznačne pochybili štátne orgány Slovenskej republiky včítane správneho orgánu, ktorý keby vydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote v zmysle správneho poriadku a nie až po 17 rokoch, nedošlo by k tejto situácii, keď nehnuteľnosti nemožno vydať oprávnenej osobe, nakoľko ich dnes nevlastní povinná osoba. Nehnuteľnosti boli navyše predmetom dražby, získal ich vydražiteľ Ing. J. Š., pričom navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené (§ 61 Exekučného poriadku). Poukaz na § 5 ods. 3 zákona o pôde súdom prvého stupňa je nesprávny, keďže povinná osoba nie je navrhovateľ a ani spoločnosť D., a.s., ale štátny podnik D., ktorý nevykonal žiadny právny úkon, ktorý by bol postihnutý neplatnosťou. O takejto neplatnosti si správny orgán ani správny súd nemôže urobiť úsudok sám, nakoľko na to nemá právomoc. Jedine všeobecný súd môže určiť neplatnosť právneho úkonu a to aj v prípade absolútnej neplatnosti.

Odporca vo svojom vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a s námietkami navrhovateľa nesúhlasil. Namietal, že v čase vydávania rozhodnutia nemal vedomosť o tom, že uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 02.05.2008 (právoplatným a vykonateľným dňa 16.05.2008) bol schválený príklep vydražiteľovi a dozvedel sa o tom až podaním opravného prostriedku, ku ktorému bolo uznesenie súdu pripojené. Skutočnosť, že povinná osoba nerešpektovala ustanovenie § 5 ods. 3 zákona o pôde, nemôže mať za následok poškodenie práv oprávnenej osoby. V konaní bolo preukázané, že reštitučný nárok bol uplatnený včas, a preto ako právne bezvýznamné považuje stanovisko FNM SR zo dňa 28.11.2001, že na parcely č. KN X., č. X., č. X., č. X., č. X., č. X. a č. X. neboli uplatnené reštitučné nároky, keďže ich presnú a dôkladnú evidenciu viedol bývalý Pozemkový úrad Košice – mesto v pozemnoknižnom stave. K námietke, že navrhovateľ nie je povinnou osobou uviedol, že ku dňu účinnosti zákona (24.06.1991) bola parc. č. KN X. (vytvorená z pôvodnej mpč. parc. č. X. zapísanej v PKV č. X. k.ú. K.) vo vlastníctve spoločnosti D., š.p. Fond národného majetku Slovenskej republiky vydal podľa § 162 Obchodného zákonníka a § 12 ods. 2, písm. a/ zákona č. 92/1991 Zb. a v súlade s rozhodnutím č. 330 o privatizácii časti podniku D., š.p., (vydaným Ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky pod sp. č. KM – 29/96 zo dňa 09.02.1996 na realizáciu privatizačného projektu vedeného v evidencii MSPNM SR pod číslom 375) zakladateľskú listinu na D., a.s., dňa 23.05.1996. V citovanej zakladateľskej listine sa v čl. 4 (Základné imanie) ods. 3 konštatuje, že predmetom nepeňažného vkladu zakladateľa je časť majetku slúžiaceho na prevádzkovanie podniku D., š.p., ako i všetky práva, povinnosti, záväzky (i neznáme), okrem práv podľa § 16 zákona č. 92/1991 Zb.

V špecifikácii tohto majetku je uvedená aj parcela č. X. k.ú. K. – J. vo vyvlastnenej výmere 4746 m². Vlastníctvo parcely č. X. k.ú. K. – J., ktorá bola vytvorená aj z časti pôvodných mpč. parciel č. X., č. X., č. X. a iných, potvrdzuje predložený list vlastníctva č. X., kde ako vlastník je uvedená D., a.s., V., B.

Odporca súčasne poukázal na to, že podľa aktuálnych údajov z katastra nehnuteľností v čase vydávania predmetného rozhodnutia bola časť parcely C KN X. vedená ako parcela č. X., ako aj parcela C KN X. zapísaná podľa LV č. X. k.ú. J. M. na vlastníka D. H., a.s., so sídlom V., B.. Časť parcely C KN X. povinná osoba previedla na základe kúpnej zmluvy V-383/2007 zo dňa 18.01.2007 na spoločnosť G. D. I. S. X., s.r.o., so sídlom K. a bola vedená ako parcela č. C KN X., zapísaná na LV č. X. k.ú. J. M. Záverom citoval ust. § 3 ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. a uviedol, že navrhovateľ je povinnou osobou v zmysle § 5 zákona č. 229/1991 Zb.

Proti rozsudku krajského súdu podali odvolanie aj Ing. J. Š. a Mgr. J. P., ktorí navrhli (aj keď im rozsudok nebol doručený a súd s nimi nekonal), napadnutý rozsudok zmeniť, rozhodnutie odporcu zrušiť a vec vrátiť správne konaniu na ďalšie konanie, resp. rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie pre nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci. V podaní namietali, že konanie pred súdom je postihnuté vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, keďže s nimi súd nekonal aj napriek tomu, že Ing. Š. podaním zo dňa 03.10.2008 oznámil prvostupňovému súdu, že sa zúčastnil dražby nehnuteľnosti parciel č. X. a X., pričom išlo o dražbu na majetok povinného dlžníka D. H., a.s., a keďže splnil všetky zákonné podmienky bol mu udelený príklep, ktorý bol schválený exekučným súdom. Stal sa tak výlučným vlastníkom vydražených nehnuteľností v celosti a tieto nemôžu byť predmetom akýchkoľvek iných prevodov, či vydania tretím osobám bez jeho vedomia, súhlasu a bez účasti. O reštitučnom konaní nemal žiadnu vedomosť, nebol a ani nie je povinnou osobou, nemal a ani nemá žiadnu zákonnú povinnosť voči údajným reštituentom a žiadny správny orgán ho nemôže pripraviť o vlastníctvo tým, že vydá nehnuteľnosti inej osobe. Z rozsudku súdu vyplýva, že uznesením z 09. apríla 2010 mal pribrať do konania Ing. J. Š. Je pravdou, že oznámil súdu, že chce vystúpiť z konania a svoju účasť považuje za bezpredmetnú, ale len z dôvodu, že predmetné nehnuteľnosti kúpnu zmluvou zo dňa 17. apríla 2009 predal Mgr. J. P., na ktorého prešli z titulu sukcesie všetky práva spojené s týmito nehnuteľnosťami. Bolo preto povinnosťou súdu konať s Mgr. J. P., ako novým vlastníkom nehnuteľností, a keďže tak nekonal, porušil ich práva (vydražiteľa a nového vlastníka). Z uvedeného teda vyplýva, že minimálne Mgr. P. ako súčasný vlastník nehnuteľnosti mal právny záujem na výsledku konania, a preto vstupuje do konania ako ďalší účastník na strane navrhovateľa s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. 1 ÚS 219/07-42 zo dňa 13.03.2008. Skutočnosť, že O.s.p. výslovne neoznačuje niekoho za účastníka konania neznamena, že s ním konajúci súd nemôže v prípade potreby konať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozhodnutia uverejnené na úradnej tabuli Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, hlasovaním členov senátu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch, v znení účinnom od 01.05.2011) a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a rozhodnutie žalovaného zrušil pre nepreskúmateľnosť, spočívajúcej absencii dôvodov týkajúcich

sa prechodu vlastníckeho práva povinnej osoby v dôsledku dražby na iný subjekt, a to v čase pred vydaním napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd ako súd odvolací identifikoval ako rozhodujúcu spornú právnu otázku, **či oprávnenej osobe možno priznať reštitučný nárok k nehnuteľnostiam, ku ktorým vlastnícke právo povinnej osoby prešlo v dôsledku dražby na iný subjekt, a to s prihliadnutím na skutočnosť, keď navrátenie do predošlého stavu v exekučnom konaní je vylúčené (§ 61 Exekučného poriadku).**

Odvolací súd z administratívneho spisu odporcu zistil, že M. K. si dňa 09.12.1992 uplatnila ako oprávnená osoba podľa § 4 ods. 1 zákona o pôde reštitučný nárok na vydanie nehnuteľnosti vedenej v pozemkovoknižnej vložke (ďalej len pkv) č. X. kat. úz. K. ako parc. č. X. Uvedená nehnuteľnosť bola vyvlastnená za náhradu na výstavbu výrobné K.-D. pre obchodný podnik D. vyvlastňovacím rozhodnutím ObNV, odboru výstavby a zveľaďovania v Košiciach č. Výst. 2572/666/77-Go zo dňa 28.07.1997 pôvodnému vlastníkovi M. N. (predtým N.) – otcovi navrhovateľky a vlastníkovi podielu 13/28. M. N. v čase vydania vyvlastňovacieho rozhodnutia (vydané dňa 28.07.1977) bol už mŕtvy (zomrel dňa 31.05.1976). Vlastníctvo k nehnuteľnosti dňom smrti M. N. teda prešlo na dedičov, M. K. (oprávnená osoba) a jej dvoch súrodencov po 1/3-ine (rozhodnutie Štátneho notárstva Košice – mesto č. D 89/79-28), a preto k prevzatiu nehnuteľnosti došlo bez právneho dôvodu v zmysle § 6 ods. 1 písm. p/ zákona. Z pôvodnej m.p.č. parcely č. X. zapísanej v pkn. vl. č. X. kat. úz. K. bola vytvorená parcela KN č. X. Podľa identifikácie parciel zo dňa 16.12.1992 č. X. ku dňu účinnosti zákona o pôde, t.j. ku dňu 24.06.1991, bola uvedená parcela vo vlastníctve spoločnosti D. š.p.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že časť parcely C KN X. povinná osoba previedla na základe kúpnej zmluvy zo dňa 18.01.2007 č. V-383/2007 na spoločnosť G. D. I. S. X. s.r.o., so sídlom K. a ku dňu 14.05.2008 (vydania rozhodnutia) bola vedená ako parcela č. C KN X. zapísaná na LV č. X. k.ú J. M.

Dňa 25.03.2008 doručila oprávnená osoba M. K. odporcovi list, označený ako „Vec: Vylúčenie veci z exekúcie EX 584/07“, ktorého prílohou boli kópie listín, z ktorých vyplýva, že žiadala exekútorský úrad, súdneho exekútora JUDr. R. H. so sídlom B. a Okresný súd Bratislava III (aj s ďalšími oprávnenými osobami, ktoré si uplatnili reštitučný nárok na vedľajšie parcely) o vylúčenie veci – parcely C-KN C X. z exekúcie Ex 584/07 (exekučné konanie začalo dňa 19.11.2007) z dôvodu, že na parcelu č. X. o výmere 13 067m² zapísanú na LV č. X. okres Košice IV, obec Košice – Juh, katastrálne územie J. M. si uplatnila reštitučný nárok.

Zo spisu ďalej vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava II č. 49Er 3834/2007-89 EX 584/2007 zo dňa 02.05.2008 **bol schválený príklep udelený vydražiteľovi Ing. J. Š. a námietkam proti príklepu nebolo vyhovené. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.05.2008.**

O reštitučnom nároku rozhodol odporca rozhodnutím č. 229/41/2008-KI zo dňa 14. mája 2008 tak, že oprávnenej osobe M. K. rod. N. priznal vlastnícke právo k nehnuteľnosti v kat. úz. K., pôvodne zapísanej v pkv. č.X. ako parcela č. X. - roľa, terajší stav podľa geometrického plánu č. 92/2008 zo dňa 25.03.2008, ktorý overila Správa katastra Košice dňa 18.04.2008 pod č. 372/08 ako kat. úz. J. M. parcela KN-C č. X. ostatná plocha

o výmere 1397 m², parcela KN-C č. X. ostatná plocha o výmere 850 m², parcela KN-C č. X. ostatná plocha o výmere 1461 m².

V konaní nebola spornou existencia reštitučného titulu podľa § 6 ods. 1 písm. p/ zákona o pôde a ani to, že oprávnená osoba si uplatnila nárok riadne a včas dňa 09. decembra 1992. Vzhľadom na tieto okolnosti možno konštatovať stav legitímneho očakávania u oprávnenej osoby. **Spornou bola otázka, či oprávnenej osobe možno priznať reštitučný nárok k nehnuteľnostiam, ku ktorým vlastnícke právo povinnej osoby prešlo v dôsledku dražby (podľa § 61 Exekučného poriadku navrátenie do predošlého stavu v exekučnom konaní je vylúčené) a následne aj kúpnu zmluvou na iný subjekt.**

Pre konanie pozemkového úradu o navrátenie vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 1, 2 a 3 zákona o pôde platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len správny poriadok), a to § 14 Správneho poriadku, ustanovujúci okruh účastníkov správneho konania.

Povinnosťou pozemkového úradu pri rozhodovaní je postupovať podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a pri ich aplikácii vychádzať zo základných zásad správneho konania (§ 3). Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy, ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby zabezpečoval ochranu práv fyzických osôb a právnických osôb a súčasne dôsledne vyžadoval plnenie ich povinností v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti. Ide o presadzovanie cieľov hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci.

Podľa § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku, *správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.*

Čo sa týka konštatovania odporcu, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia nemal vedomosť o schválení príklepu vydražiteľovi, s tým sa nemôže odvolací súd stotožniť. Odporcovi totiž už z výpisu z katastra nehnuteľností zo dňa 23.02.2008 muselo byť zrejmé, že na parc. č. X. o výmere 13067m² - zastavaná plocha (vytvorená aj z časti pôvodnej mpč. parcely X., na ktorú bol uplatnený reštitučný nárok) vo vlastníctve D. H., a.s., V. B., bol vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností, preto mal urobiť potrebné úkony (nielen navrhovateľ ako to správne uvádza krajský súd v rozhodnutí) smerujúce k tomu, aby zabránil navrhovateľovi chrániť záujmy iného subjektu a tým aj vykonaniu dražby. Tým, že tak nekonal, nepriamo spôsobil, že vznikol stav, ktorým dochádza k stretu dvoch vlastníckych práv. Reštitúcia je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva, rovnako ako vydraženie vecí v exekučnej dražbe. Odporca sa musí ústavne konformným spôsobom vypořiadat' s tým, že priznaním vlastníckeho práva napadnutým rozhodnutím súčasne dochádza k pozbaveniu vlastníckeho nadobudnutého inou osobou (Ing. J. Š.) v exekučnom konaní. Vzhľadom na túto skutočnosť musia byť účastníkmi správneho konania pred odporcom i Ing. J. Š. a Mgr. J. P. Ako osoby, ktorým svedčí originárny vlastnícky titul musia mať v tomto konaní možnosť uplatniť námietky voči

napadnutému rozhodnutiu. Aj na odporcu sa vzťahuje povinnosť ústavne konformného výkladu podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s článkom 20 Ústavy SR.

Najvyšší súd súhlasí s argumentáciou Krajského súdu, že s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. PL.ÚS 10/04-27 zo dňa 06.02.2008 oprávnená osoba, ktorou je v konaní M. K., rod. N. bola po uplatnení si svojho nároku na vydanie nehnuteľností podaním zo dňa 09.12.1992 v pozícii legitímneho očakávania. Účelom tohto princípu (legitímneho očakávania) je ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali. Úsudok o aplikácii ústavného princípu legitímneho očakávania a jeho porušenia v exekučnom konaní Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 49 Er 3834/2007-89 však nemožno urobiť bez tohto, aby vydražiteľ nehnuteľnosti Ing. J. Š. a následný kupujúci Mgr. J. P. mali procesnú možnosť vyjadriť sa k veci v administratívnom konaní pred odporcom. Táto procesná možnosť, vyjadriť sa k veci, im musí byť zachovaná a bez dodržania tohto procesného postupu nie je možné záver o porušení princípu legitímneho očakávania urobiť. Povinnosť uplatňovania zákonov ústavne konformným spôsobom v zmysle čl. 152 ods.4 Ústavy SR sa vzťahuje na odporcu v reštitučnom konaní a rovnako platila i pre exekučné konanie Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 49Er 3834/2007.

Vzhľadom na čl. 20 ods. 1 Ústavy SR (právo vlastníť majetok) sa odporca dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada najmä so zmenou vlastníka a ***prechodom vlastníckych práv*** k parcele č. X. kat. úz. J. M. na základe vykonanej dražby dňa 18.03.2008 (na Ing. J. Š.), následne ***prevodom týchto nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy*** zo dňa 17.04.2009 na Mgr. J. P., ktoré v súlade so zákonom odôvodní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto konaní tiež zisťoval, či Ing. J. Š. a Mgr. J. P. sú osobami oprávnenými na podanie odvolania v súlade s ust. § 201 ods. 1 O.s.p. a za použitia § 246c ods. 1 O.s.p.

Podľa § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú tí, ktorí sú nimi v konaní na správnom orgáne a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Podľa odvolacieho súdu nie je splnená zákonná podmienka daná vyššie citovaným zákonným ustanovením, ktorá by robila z týchto odvolateľov procesný subjekt – osobou oprávnenou byť účastníkom súdneho konania a teda ani osobami oprávnenými podať proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie. Vzhľadom na uvedené ide v zmysle § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. o odvolanie podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Na záver odvolací súd opätovne pripomína a dáva do pozornosti, že **vzhľadom na dobu od uplatnenia reštitučného nároku (09.12.1992) oprávnenou osobou je nevyhnutné, aby odporca vo veci urýchlene konal.**

O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich neuplatnil.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 03. októbra 2011

JUDr. Ivan R U M A N A, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková